

Bilag 03

GENERELLE RAMMEAFTALEVILKÅR

Interkommunal Innkjøpsordning Nedre Romerike (IINR)

- Aurskog-Høland
- Enebakk
- Fet
- Nittedal
- Rælingen
- Sørum

Innhold

1 OM AVTALEN	4
1.1 HVEM AVTALEN GJELDER FOR	4
1.2 FRAVIKELSE.....	4
1.3 ENDRINGER OG TILFØYELSER ETTER AVTALEINNGÅELSE	4
1.4 ETABLERING AV DRIFT AV AVTALEN	4
1.5 PRØVETID.....	4
1.6 OPPSIGELSE	4
1.7 ETTER AVTALENS UTLØP	4
2 PARTENES SAMARBEID OG GENERELLE PLIKTER.....	4
2.1 LOJALITET.....	4
2.2 TAUSHETSPLIKT	4
2.3 POLITIATTEST	4
2.4 STATUSMØTER	4
2.5 STATISTIKK	5
2.6 SEKRETARIATSVIDRAG	5
2.7 PRODUKTOPPLYSNINGER, SAMARBEID ETC.....	5
2.8 UTPRØVING AV NYE PRODUKTER	5
2.9 FORSIKRINGER.....	5
2.10 OVERDRAGELSE/TRANSPORT AV AVTALEN.....	5
3 BESTILLING, LEVERING OG LAGERHOLD	5
3.1 BESTILLING	5
3.2 LEVERING,LEVERINGSBETINGELSER OG LAGERHOLD	5
3.3 RETUR VED VAREKJØP	5
3.4 EHANDELSPLATFORMEN	5
4 PRISER OG FAKTURERING.....	5
4.1 PRISER.....	5
4.2 PRISJUSTERING	6
4.3 BETALINGSBETINGELSER OG FAKTURERING	6
4.4 ELEKTRONISK FAKTURERING	6
5 HMS, LØNNS- OG ARBEIDSVILLKÅR	6
5.1 HELSE - MILJØ - SIKKERHET.....	6
5.2 KRAV TIL LØNNS- OG ARBEIDSVILLKÅR.....	6
5.3 LEVERANDØRS PERSONELL	6
5.4 ARBEIDSTID	7
5.5 FNs BARNEKONVENTSJON ARTIKKEL 32 OG ILO -KONVENSYON NR. 138	7
6 LEVERANDØRENS ANSVAR VED LEVERING AV VARER OG TJENESTER.....	7
6.1 IDENTIFIKASJON	7
6.2 OPPLYSNINGSPLIKT OM FREMDRIFT AV KONTRAKTSOPPFYLLELSE	7
6.3 MILJØ	7
7 MISLIGHOLD PÅ LEVERANDØRS SIDE	7
7.1 HVA SOM ANSES SOM MISLIGHOLD.....	7
7.1.1 <i>Generelt</i>	7
7.2 MANGELSVURDERING FOR VARER	7
7.3 OPPLYSNINGER OM EGENSKAPER OG BRUK.....	7
7.4 OPPDRAGSGIVERENS ONDE TRO	7
7.5 TIDSPUNKT FOR MANGEL.....	7

7.6	MANGELSVURDERING FOR TJENESTER	7
8	OPPDAGSGIVERS KRAV VED MISLIGHOLD FRA LEVERANDØRS SIDE.....	8
8.1.1	<i>Forsinkelse og sanksjoner ved forsinkelse</i>	8
8.1.2	<i>Tilbakehold av betaling.....</i>	8
8.1.3	<i>Rett til oppfyllelse</i>	8
8.1.4	<i>Dagmulkt</i>	8
8.1.5	<i>Heving.....</i>	8
8.1.6	<i>Erstatning</i>	8
8.2	<i>OPPLYSNINGSPLIKT OM HINDRING.....</i>	8
8.3	<i>REKLAMASJON</i>	9
8.3.1	<i>Oppdragsgiverens reklamasjonsfrist</i>	9
8.3.2	<i>Unntak fra reklamasjonsreglene</i>	9
8.4	<i>SANKSJONER VED MANGER.....</i>	9
8.4.1	<i>Oppdragsgivers krav.....</i>	9
8.4.2	<i>Tilbakehold av betaling.....</i>	9
8.4.3	<i>Krav på retting og omlevering</i>	9
8.4.4	<i>Leverandørens rett til retting eller omlevering (avhjelp).....</i>	9
8.4.5	<i>Prisavslag eller heving etter manglende avhjelp</i>	9
8.4.6	<i>Oppdragsgivers hevingsadgang ved mislighold, herunder manger og forsinkelse</i>	10
8.4.7	<i>Oppdragsgivers rett til erstatning ved mislighold, herunder manger og forsinkelse.....</i>	10
9	OPPDAGSGIVERENS PLIKTER.....	10
9.1	<i>OPPDAGSGIVERENS MEDVIRKNING TIL OPPFYLLELSE AV KONTRAKTEN.....</i>	10
9.2	<i>HVA SOM ANSES SOM MISLIGHOLD.....</i>	10
9.3	<i>VARSLINGSPLIKT</i>	10
9.4	<i>REKLAMASJON</i>	10
9.4.1	<i>Leverandørs reklamasjonsfrist</i>	10
9.4.2	<i>Unntak fra reklamasjonsreglene</i>	11
10	LEVERANDØRENS KRAV VED KONTRAKTSBRUDD FRA OPPDAGSGIVERS SIDE	11
10.1	<i>BEGRENSNING I LEVERANDØRS TILBAKEHOLDSRETT</i>	11
10.2	<i>HEVING.....</i>	11
10.3	<i>ERSTATNING.....</i>	11
11	FORCE MAJEURE	11
12	LOV OG TVISTER.....	11

1 Om avtalen

1.1 Hvem avtalen gjelder for

Nedenstående alminnelige innkjøpsvilkår gjelder for kjøp av varer og tjenester til kommunene tilsluttet IINR. Virksomheter og selskaper kommunene yter driftstilskudd til eller eier kan knytte seg til avtalen ved at de aksepterer samtlige vilkår i avtalen. Det samme gjelder dersom dagens innkjøpsordning utvides med flere medlemskommuner eller nytableringer. Likeledes gjelder alle allerede inngåtte avtaler dersom en eller flere av medlemskommunene skulle melde seg ut av innkjøpsordningen.

1.2 Fravikelse

Eventuelle avvikende vilkår m  r for å være gyldig foreligge i skriftlig form undertegnet av partene.

1.3 Endringer og tilføyelser etter avtaleinngåelse

Hvis Oppdragsgiveren etter at avtalen er inngått, har behov for å endre kravene til ytelsene eller andre forutsetninger for avtalen på en slik måte at ytelsenes karakter eller omfang blir annerledes enn avtalt, kan Oppdragsgiveren be om en endringsavtale. Leverandøren kan gjøre sitt samtykke betinget av justeringer i vederlag, eller tidsplaner, hvis han sannsynliggjør et grunnlag for slike justeringer. Krav om justert vederlag, eller tidsplan, må fremsettes senest samtidig med at Oppdragsgiverens endringsforslag aksepteres. Endringer i avtalen skal være skriftlige, og de må være undertegnet av bemyndiget representant fra hver av partene. Det skal føres et løpende register over endringer i avtalen. Dette registret skal være en del av vedlegg 8.

Partene skal skriftlig varsle hverandre ved utskifting av representant. Ved eventuell bytte av kontaktperson som folge av sykdom, oppsigelser eller lignende skal Interkommunal Innkjøpsordning Nedre Romerike varsles om dette snarest mulig.

1.4 Etablering av drift av avtalen

Leverandøren skal i samråd med Oppdragsgiveren holde implementeringsm  ter.

Implementeringsm  te bør fortrinnsvis foregå med de bestillende enheter enkeltvis eller samlet, avhengig av hva som er mest praktisk for de avtalen berører. Eksempler på hva som her skal avtales:

- Oppdragsgivers kundenummer / Bestillingsdag og tid
- Leveringsdag og tidspunkt
- Besøksfrekvens
- Rapporteringsprosedyrer
- Statusmøter med brukerne

1.5 Prøvetid

De første 6 månedene av rammeavtalen er prøvetid. Anser kommunene at leveringene ikke svarer til tilbuddet, kan avtalen sies opp med umiddelbar virkning. Forlenget prøvetid kan også være en mulig løsning, dersom Oppdragsgiver ønsker det.

1.6 Oppsigelse

I hele avtaleperioden har partene gjensidig rett til å si opp med 6 (seks) måneders skriftlig varsel. I prøvetiden har partene en oppsigelsesrett på 3 (tre) måneder.

1.7 Etter avtalens utløp

Ved ny anskaffelse etter avtalens utløp, men f  r ny avtale er implementert, plikter Leverandøren å avhj  lpe Oppdragsgiver med leveranser til ny avtale er på plass. Dette gjelder også hvis Oppdragsgiver never avtalen.

2 Partenes samarbeid og generelle plikter

2.1 Lojalitet

For at IINR skal tjene sin hensikt, nemlig å bidra til en mer kosteffektiv drift, må de kommunale virksomheter følge opp og benytte avtalen. På den annen side er det også forventet at Leverandøren ikke selger produkter til kommunale virksomheter som han vet andre leverandører har avtale på.

2.2 Tausheitsplikt

Tausheitspliksbestemmelsene i lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker av 10. februar 1967 (forvaltningsloven) kommer til anvendelse for partene og eventuelle underleverandører og tredjeparter. Tausheitsplikten gjelder også etter avtalens opphør.

2.3 Politiattest

Ved oppdrag innenfor områder knyttet til barnehage/utdanning, personer med utviklingshemming og helsepersonell, skal skriftlig oppdragsbekrefte inneholde godkjent politiattest for det personale som skal utføre tjenesten/oppdraget, der Oppdragsgiver krever det. Oppdragsgiver kan fremsette slikt krav når lovgivningen gir adgang til det. I henhold til for eksempel opplæringslova og barnehagelova kan krav om politiattest fremsettes for personer som "regelmæssig" oppholder seg i skole, barnehage mv.

2.4 Statusmøter

Det skal gjennomføres halvårlige statusmøter med Oppdragsgiver. Leverandøren er ansvarlig for å innkalle til dette møtet. Det skal skrives et referat fra møtet som skal distribueres ut til alle møtedeltagere. Kopi av referatet sendes IINR ved innkj  pssjefen. Dersom en part finner det nødvendig, kan parten med minst 3 (tre) virkedagers varsel innkalle til møte med den annen part for å drøfte avtaleforholdet og måten avtaleforholdet blir gjennomført på.

2.5 Statistikk

Statistikk skal automatisk oversendes IINR ½ årlig i elektronisk form (Excel) innen 20. i påfølgende måned (20 juli, 20. januar). Statistikken må kunne bearbeides videre. Dette skal være uten omkostninger for IINR. Statistikken skal inneholde følgende opplysninger:

- Total omsetning for kommunene i perioden
- Total omsetning fordelt på tjenestesteder i kommunene
- Omsetning for det enkelte produktområde (hovedgrupper)
- Omsetning og antall enheter for det enkelte produkt pr. produktlinje.
- Antall fakturaer pr sted.

2.6 Sekretariatsbidrag

Interkommunal Innkjøpsordning Nedre Romerike (IINR) skal finansieres gjennom sekretariats bidrag fra den enkelte avtale. Dette bidraget er på 1,5 % av total omsetning via avtalen. Leverandøren skal sende oversikt over omsetning på Excel ark for grunnlag til beregning av bidraget innen 20. januar til IINR (se pkt. om Statistikk). IINR bekrefter dette ved og sender et skriftlig utkast til utarbeidelse av kreditnota som Leverandøren må utarbeide og utstede i sitt system. Kreditnotaen må sendes til IINR, og beløpet angitt på kreditnotaen må utbetales til IINR sin bank konto innen 30 dager fra grunnlaget til kreditnota er sendt fra IINR til Leverandør. Bidraget regnes av omsetning ekskl. merverdiavgift, og krediteres/utbetales av Leverandør etterskuddsvis hvert år. Merverdiavgift kommer i tillegg.

2.7 Produktopplysninger, samarbeid etc.

IINR og Leverandøren har et felles ansvar for å bidra til aktivt samarbeid med sikte på å oppnå større effektivitet i alle ledd i avtaleforholdet. Leverandøren skal ta kontakt med de aktuelle virksomheter som omfattes av avtalen for å gi de nærmere produktopplysninger og informasjon om leveringsforholdet. Dette skal inkludere varekatalog og oppdatering av denne. Leverandøren skal i nødvendig grad utføre brukeropplæring for å sikre en faglig og økonomisk riktig bruk av produktene. Dette uten ekstra kostnad for IINR.

2.8 Utprøving av nye produkter

IINR forbeholder seg retten til å prøve ut produkter fra andre leverandører i avtaleperioden.

2.9 Forsikringer

Leverandør plikter å tegne og opprettholde forsikringer for de skade- og ansvarstilfeller som kan oppstå under oppfyllelse av kontrakten. Leverandør plikter å ha tilfredsstillende ulykkesforsikring, samt lovpålagte personalforsikringer for sine ansatte. Oppdragsgiver kan kreve fremlagt dokumentasjon på forsikringsdekningen og omfanget av forsikringen. Oppdragsgivers mulighet for kontroll fratar ikke Leverandør risikoen for at forsikringen er dekkende.

2.10 Overdragelse/Transport av avtalen

Ingen av partene har rett til å overdra noen av sine rettigheter eller forpliktelser etter kontrakten til en tredje part uten at den andre har samtykket skriftlig på forhånd.

3 Bestilling, levering og lagerhold

3.1 Bestilling

Kun skriftlige bestillinger, herunder elektronisk fremstilte ordre fra Oppdragsgivers innkjøpssystem er bindene for Oppdragsgiver.

3.2 Levering,leveringsbetingelser og lagerhold

Leverandøren skal lagerføre de produkter som avtalen gjelder. Leveringen skal skje til fastsatte og avtalte tider. Avtaler om leveringstidspunkt gjøres med de enkelte virksomheter i kommunene. Kommunene kan gi Leverandør nærmere anvisning om hvordan og hvor ofte fakturering skal skje. Ved vareknapphet skal Leverandøren gi leveringer til IINRs medlemmer høyeste prioritet. Etter nærmere avtale med den enkelte Kunde skal Leverandøren kunne opprette sikkerhetslager på varer der dette er hensiktsmessig. Dette skal skje uten kostnad for IINR. Leveringsbetingelsene er fritt levert det enkelte tjenestested, dvs. franko / DDP i henhold til Incoterms. Leverandøren forplikter seg til å emballere alle vareforsendelser på en forsvarlig måte. Kunden kan kreve at leverandøren skal spesifisere avfallsdestruksjon av emballasje og produkt.

3.3 Retur ved varekjøp

Ubrukte varer skal kunne returneres, forutsatt at varene er i originalemballasjen og forøvrig i fullgod stand og salgbare. Ved feilbestilling skal dette rapporteres snarest mulig. Leverandøren plikter å ta varene i retur innen rimelig tid fra bestillingsdato. Returen krediteres med fratrekke for transport og eventuelle returgebyrer. Ved feillevering plikter mottaker å rapportere dette til leverandøren umiddelbart. Leverandøren plikter å levere erstatningsvarer uten ekstra kostnader. Returen krediteres 100 %.

3.4 eHandelsplatformen

Varer og tjenester som tilbys over denne rammeavtale skal gjøres tilgjengelig for Oppdragsgiver og legges ut på E-Handelsplatformen som en komplett katalog med sortiment som avtalt. Det skal fremgå tydelig i katalogen hva som er avtalesortiment og hva som er Leverandørens øvrige sortiment, i den grad Oppdragsgiver tillater at Leverandøren tilbyr noe utover avtalesortimentet. Ettersom den enkelte kommune tilslutter seg eHandelsplatformen skal det skrives en samhandlingsavtale (mal fra DIFI). Oppdragsgiver (den enkelte kommune) skal informere Leverandøren om sine planer om tilslutning for å lage en milepælsplan (DIFI mal). Alle kostnader forbundet med dette dekkes av Leverandøren. Dersom Leverandøren ikke har oppfylt kravene innen fristen påløper en dagmulkt påydende kroner 1 000 per dag. Påløpt dagmulkt innbetales som egen innbetaling til aktuelle kommune.

4 Priser og fakturering

4.1 Priser.

Prisene er basert på nettopriser og/eller generelle prislister med fradrag av avtalte rabatter. Det forutsettes at de avtalte priser representerer prisnivået på eventuelt nye produkter/modeller og andre artikler som naturlig hører til innenfor varegruppen. Øvrige varekjøp hos leverandør

gis samme priskalkyle som de varer rammeavtalen er basert på eller beregnes etter de avtaleforhold som konkurransegrunnlaget tilsier. Tilbud i perioden som er gunstigere enn de avtalte betingelsene, gjelder automatisk for IINR. Leverandøren er forpliktet til å gjøre slike tilbud kjent for den enkelte virksomhet som omfattes av avtalen. Det er ikke anledning til å ta noen form for ytterligere gebyr eller tillegg utover de priser som er gitt i pristilbuddet.

Partene dekker egne kostnader i forbindelse med reiser/møter som knytter seg til gjennomføring av avtalen.

4.2 Prisjustering

Prisene anses som faste i hele kontraktsperioden. I de avtaler hvor det er avtalt åpning for prisjustering, skal eventuelle prisjusteringer skje per 1.1. hvert år. Disse må dokumenteres og innvilges av Interkommunal Innkjøpsordning Nedre Romerike for å kunne gjøres gjeldende og meddeles innen 15. november året før. Om ikke annet fremkommer i avtaledokumentet, er det konsumprisindeksen som gjelder ved justering av pris, med utgangspunkt i den måned avtalen er signert. Oppdragsgiver har ikke plikt til å godta prisjustering, dersom annet ikke er særskilt avtalt. Etter at en eventuell prisjustering er godkjent, skal leverandøren sende ut nye prislister til brukerne av avtalen.

4.3 Betalingsbetingelser og fakturering

Betalingsbetingelsene er: Fri faktureringsmåned + 30 dager. Leverandøren skal levere samlefaktura til det enkelte tjenestedsted i kommunen, dersom partene ikke har blitt enige om noe annet. Betalingstiden regnes fra fakturadato på korrekt faktura. Rentefaktura aksepteres ikke dersom sen innbetaling fra kunden skyldes mangelfull, eller uoverensstemmende dokumentasjon, følgebrev, faktura etc. fra leverandøren eller kvalitetssvikt i leveransen. Fakturaen skal merkes i henhold til avtale med den enkelte kommune. Om ikke annet er avtalt, skal faktura være spesifisert per bestillers navn og kostnadssted. Leverandøren skal alltid påføre fakturaen det avtalenummer som er angitt på avtalens første side. Dersom forfalte beløp ikke betales i rett tid, skal Kunden betale renter i henhold til forsinkelsesrenteloven. Leverandør kan ikke kreve faktura- eller ekspedisjonsgebyr. Ved timeregulerte avtaler, skal faktura inneholde oversikt over det antall timer som hver person har arbeidet, med spesifikasjon av utførte arbeidsoppgaver og avtalt timerate.

Betaling av faktura er ikke ensbetydende med aksept av fakturagrunnlag. Omtvistede krav forfaller ikke til betaling før enighet er oppnådd eller eventuelt før rettskraftig dom er avgjort.

4.4 Elektronisk fakturering

Leverandøren plikter å levere elektronisk fakturering i elektronisk handels format (EHF) fra dato for avtaleinngåelse for de kommuner som allerede har innført elektronisk fakturering. Informasjon om formatet er tilgjengelig på www.anskaffelser.no. Dersom Leverandøren ikke har oppfylt kravene innen fristen påløper en dagmulkt pålydende kroner 1 000 per dag. Påløpt dagmulkt innbetales som egen innbetaling til gjeldene kommune.

5 HMS, lønns- og arbeidsvilkår

5.1 Helse - miljø - sikkerhet

Leverandøren skal fremlegge egenerklæring om at firmaet oppfyller, eller på tidspunktet for en eventuell tildeling av kontrakt oppfyller lovbestemte krav i Norge når det gjelder helse, miljø og sikkerhet. Leverandør er ansvarlig for at eget personell til enhver tid innehar og bruker påkrevet personlig verne- og sikkerhetsutstyr, samt utstyr som forebygger utilsiktede utslipps til luft, jord og vann. De produkter som leveres skal være godkjent, sertifisert, registrert e.l. dersom slik godkjenning er pålagt i lover, forskrifter eller direktiver. For kjemikalier skal leverandøren sørge for at virksomheter som bruker avtalen har produkt datablad på norsk til enhver tid. Leverandøren skal arbeide for at emballasjen reduseres til et nødvendig minimum. Emballasjen skal være resirkulerbar.

5.2 Krav til lønns- og arbeidsvilkår

Leverandøren plikter å ha lønns- og arbeidsvilkår som ikke er dårligere enn det som følger av gjeldende landsomfattende tariffavtale, eller det som ellers er normalt for vedkommende sted og yrke. Den samme plikten skal leverandøren pålegge sine underleverandører og andre kontraktsmedhjelpere under denne avtale.

Oppdragsgiver har rett til innsyn i dokumenter og rett til å foreta andre undersøkelser som gjør det mulig å gjennomføre nødvendig kontroll med at kravet til lønns- og arbeidsvilkår overholdes. Leverandøren er på forespørsel forpliktet til å fremlegge dokumentasjon på ansattes lønns- og arbeidsvilkår. Dokumentasjonsplikten omfatter også underleverandører. Fremlagt dokumentasjon skal være på norsk. Leverandør plikter å ha tilsvarende kontraktbestemmelse i sine kontrakter med underleverandører og skal gjennomføre nødvendig kontroll hos sine underleverandører for å påse at plikten overholdes.

Dersom leverandøren ikke overholder disse pliktene eller et pålegg om dokumentasjon, kan Oppdragsgiver tilbakeholde deler av vederlaget, inntil forholdet er brakt i orden. Det beløpet som Oppdragsgiver holder tilbake, skal tilsvare ca. to ganger den besparelse leverandøren og/eller hans kontraktsmedhjelpere kan antas å ha hatt på grunn av forholdet. Hvis en besparelse ikke kan påvises, kan Oppdragsgiver holde tilbake inntil 25 % av kontrakt summen.

Dersom leverandøren ikke overholder en rimelig frist som Oppdragsgiver har satt for å bringe forholdene i orden, kan Oppdragsgiver pålegge en dagmulkt etter de samme regler som for forsinkelse etter denne kontrakt/avtale. Oppdragsgiver kan også velge å heve avtalen med øyeblikkelig virkning. Ved heving kan Oppdragsgiver beholde beløp som han har tilbakeholdt i henhold til denne bestemmelse.

5.3 Leverandørs personell

Leverandør er ansvarlig for at avgitt fagpersonell har de offentlige godkjenninger, fagbrev, maskinførerbevis og sertifikater e.l. som er nødvendig for gjennomføring av Leveransen. Oppdragsgiver har på anmodning rett til å kontrollere slike opplysninger. All formell muntlig og skriftlig kommunikasjon i gjennomføringen av avtalen skal skje på norsk. Det kreves at arbeidsleder/bas på det enkelte arbeidslag behersker norsk. Tilsvarende gjelder også for de som utfører arbeid alene på arbeidsstedet.

5.4 **Arbeidstid**

Leverandøren plikter å påse at lovbestemte krav til arbeidstid og overtid overholdes.

5.5 **FNs barnekonvensjon artikkel 32 og ILO -konvensjon nr. 138**

Leverandøren har gjort seg kjent med tilvirkningsprosessen av de varer/produseter kontrakten omfatter, og garanterer at produktene er produsert i overensstemmelse med FNs barnekonvensjon artikkel 32 og ILO -konvensjon nr. 138 artikkel 4-8. Hvis det i løpet av kontraktsperioden kommer frem at det har vært benyttet ulovlig barnearbeid, vil det bli vurdert som vesentlig mislighold av avtalen. For mer informasjon: http://www.fn.no/ilo_informasjon/konvensjoner/barnearbeid

6 **Leverandørens ansvar ved levering av varer og tjenester**

6.1 **Identifikasjon**

Leverandøren svarer fullt ut for sine ansatte og andre medhjelpere som han benytter for å gjennomføre sine oppgaver etter kontrakten.

6.2 **Opplysningsplikt om fremdrift av kontraktsoppfyllelse**

Leverandør skal holde Oppdragsgiver orientert og oppdatert om fremdrift i prosesser, for eksempel vedlikehold, levering med mer, som kan antas å ha betydning for Oppdragsgiver. Dersom Leverandør er i tvil, skal Oppdragsgiver kontaktes med forespørsel om behov for informasjon.

6.3 **Miljø**

Leverandør garanterer at han i hele avtaleperioden oppfyller avtalens miljøkrav, samt den til enhver tid gjeldende miljølovgivning. Leverandøren skal arbeide aktivt for å minske miljøbelastningen ved oppfyllelse av avtalen.

7 **Mislighold på Leverandørs side**

7.1 **Hva som anses som mislighold**

7.1.1 **Generelt**

Det foreligger mislighold fra Leverandørens side hvis ytelsen ikke er i samsvar med det som er avtalt. Det kan for eksempel være at ytelsen leveres for sent i forhold til avtalte frister (forsinkelse), eller at ytelsen ikke er som avtalt, det vil si at den har en mangel. Brudd på opplysningsplikten og manglende overholdelse av de administrative forpliktelsene i avtalen anses som en mangel. Mislighold foreligger også dersom Leverandørens ytelse ikke er i henhold til gjeldende lover, normer og forskrifter.

7.2 **Mangelsvurdering for varer**

Varens egenskaper skal være i samsvar med de krav til art, mengde, kvalitet, andre egenskaper og innpakning som følger av kontrakten.

Dersom annet ikke følger av kontrakten, skal varen:

- Passe for de formål som tilsvarende vare vanligvis brukes til;
- Passe for et bestemt formål som Leverandøren var eller måtte være kjent med da kontrakten ble inngått, unntatt når forholdene viser at oppdragsgiveren for så vidt ikke bygde på Leverandørens sakkunnskap og vurdering eller ikke hadde rimelig grunn til å gjøre det;
- Ha egenskaper som Leverandøren har vist til ved å legge fram prøve eller modell;
- Være pakket på vanlig eller annen forsvarlig måte som trengs for å bevare og beskytte varen.
- Varen har mangel dersom den ikke er i samsvar med kravene i dette punkt.

7.3 **Opplysninger om egenskaper og bruk**

Reglene om mangel gjelder også når varen ikke svarer til opplysninger som Leverandøren gir i sin markedsføring eller ellers har gitt om varen, dens egenskaper eller bruk, og som kan antas å ha innvirket på kjøpet.

Reglene i første ledd gjelder tilsvarende når varen ikke svarer til opplysninger som noen annen enn Leverandøren har gitt på varens innpakning, i annonse eller annen markedsføring på vegne av Leverandøren eller tidligere salgsledd. Dette gjelder ikke dersom Leverandøren verken visste eller burde ha visst at opplysningen var gitt.

Reglene i første og annet ledd gjelder ikke når opplysningen i tide er rettet på en tydelig måte.

7.4 **Oppdragsgiverens onde tro**

Oppdragsgiveren kan ikke gjøre gjeldende som mangel noe han kjente eller måtte kjenne til ved kontraktsinngåelsen.

7.5 **Tidspunkt for mangel**

Ved bedømmelse av om varen har mangel, skal det tidspunktet da risikoen går over på Oppdragsgiveren legges til grunn, selv om mangelen først viser seg senere. Risikoen går over på Oppdragsgiveren når varen er levert som avtalt.

Leverandøren svarer også for mangel som oppstår senere dersom den skyldes kontraktsbrudd fra hans side. Det samme gjelder dersom Leverandøren ved garanti eller på annen måte har påtatt seg ansvar for at varen vil ha angitte egenskaper eller være egnet til vanlig bruk eller en særlig bruksmåte i et tidsrom etter leveringen.

7.6 **Mangelsvurdering for tjenester**

Det foreligger en mangel dersom tjenesten avviker fra det som er avtalt, eller dersom tjenesten ikke fører til det resultatet som Oppdragsgiveren kan kreve. Mangel foreligger selv om Leverandør eller noen han svarer for bare har påtatt seg å utføre oppdraget

provisorisk, så bra som mulig eller med lignende forbehold, og resultatet er vesentlig dårligere enn det Oppdragsgiveren etter prisen og forholdene ellers hadde grunn til å forvente.

Mangel foreligger også når resultatet ikke svarer til opplysninger av betydning for bedømmelsen av tjenestens egenskaper eller hensiktsmessighet som er gitt i samband med avtaleinngåelsen eller ved markedsføring. Dette gjelder opplysninger gitt av Leverandør selv eller noen på hans vegne, eller av noen annen i egenskap av eller på vegne av materialleverandør eller et tidligere salgsledd. Bestemmelsen gjelder bare når opplysningen ikke er rettet på en tydelig måte og kan antas å ha virket inn på avtalen.

8 Oppdragsgivers krav ved mislighold fra Leverandørs side

8.1.1 Forsinkelse og sanksjoner ved forsinkelse

For varer gjelder: Det foreligger forsinkelse dersom varen ikke blir levert eller blir levert for sent på avtalt leveringssted, eller det før leveringstidspunktet er klart at forsinket levering vil finne sted. Sanksjoner for forsinkelser løper da fra det tidspunktet det er klart at varen blir forsinket.

Har varen slike mangler at den ikke kan benyttes til sitt formål, likestilles dette med forsinkelse.

For tjenester gjelder: Det foreligger forsinkelse dersom oppdraget ikke er utført innen avtalte frister. Forsinkelse foreligger også dersom det før avtalt frist er klart at forsinkelse vil finne sted. Sanksjoner for forsinkelser løper da fra det tidspunktet det er klart at tjenesten blir forsinket.

Dersom Leverandørs utførelse av tjenesten har slike mangler at Oppdragsgivers formål med leveransen blir vesentlig forfeilet, kan Oppdragsgiver velge å likestille dette med forsinkelse.

Ved forsinkelse kan Oppdragsgiveren kreve oppfyllelse, dagmulkt, heving og erstatning, samt holde kjøpesummen tilbake. Oppdragsgiverens rett til erstatning faller ikke bort ved at han gjør gjeldende andre krav eller ved at disse ikke kan gjøres gjeldende.

8.1.2 Tilbakehold av betaling

Ved mislighold kan Oppdragsgiver holde betalingen tilbake, men ikke åpenbart mer enn det som er nødvendig for å sikre Oppdragsgivers krav som følge av misligholdet.

8.1.3 Rett til oppfyllelse

Oppdragsgiveren kan fastholde avtalen og kreve oppfyllelse med mindre det foreligger en hindring som Leverandøren ikke kan overvinne, eller oppfyllelse vil medføre så stor ulempe eller kostnad for Leverandøren at det står i vesentlig misforhold til Oppdragsgiverens interesse i at Leverandøren oppfyller.

Faller vanskene bort innen rimelig tid, kan Oppdragsgiveren kreve oppfyllelse når dette ikke etter den tid som er gått, vil være vesentlig mer tyngende eller få en annen karakter enn Leverandøren kunne forutse, eller det for øvrig vil være urimelig å kreve oppfyllelse.

Oppdragsgiveren taper sin rett til å kreve oppfyllelse om han venter urimelig lenge med å fremme kravet.

8.1.4 Dagmulkt

Oppdragsgiver kan kreve dagmulkt, dersom Leverandør er forsinket i henhold til avtalt leveringstidspunkt/avtalte frister. Dette gjelder likevel ikke så langt Leverandøren godt gjør at forsinkelsen skyldes hindring utenfor hans kontroll som han ikke med rimelighet kunne ventes å ha tatt i betraktnsing av kontraktsinngåelsen eller ha unngått eller overvunnet virkningene av.

Ved forsinkelse som angitt i første ledd begynner dagbot å løpe automatisk. Dagmulken er 2 % av den totale kontraktssum, eksklusive merverdiavgift, minimum kr 1500,- pr. kalenderdag inntil leveransen/tjenesten er levert i henhold til det som er avtalt. Med total kontraktssum forstås summen av beløp i hovedbestilling og alle eventuelle tilleggsbestillinger under samme avtale, eksklusive merverdiavgift.

Det vil også bli krevet dagmulkt på for sen innkommet statistikk med kr. 1000,- pr dag. Dagmulken vil eventuelt innkreves i forbindelse med sekretariatsbidrag.

Leverandørs samlede dagmulksansvar er begrenset til 20 % av den totale kontraktssum, eksklusive merverdiavgift. Ansvarsbegrensningen gjelder ikke dersom forsinkelsen har sin årsak i forsett eller grov uaktsomhet hos Leverandør eller noen Leverandør svarer for.

Når forsinkelsen har vart så lenge at maksimal dagmulktbeløp er nådd, foreligger det vesentlig kontraktsbrudd.

Dagmulkt er ikke til hinder for at Oppdragsgiveren i tillegg krever erstatning.

8.1.5 Heving

I henhold til punkt "Oppdragsgivers hevingsadgang ved mislighold, herunder mangler og forsinkelse", se nedenfor.

8.1.6 Erstatning

I henhold til punkt "Oppdragsgivers rett til erstatning ved mislighold, herunder mangler og forsinkelse", se nedenfor.

8.2 Opplysningsplikt om hindring

Hvis Leverandørens ytelse ikke kan leveres som avtalt, skal han gi Oppdragsgiver melding om hindringen og dens virkning på muligheten for å oppfylle. Tilsvarende gjelder hvis det må antas ytterligere forsinkelser etter at første varsel er gitt. Leverandør skal kunne dokumentere når og hvordan varselet er gitt.

Får Oppdragsgiver ikke slikt varsel uten ugrunnet opphold etter at Leverandør fikk eller burde fått kjennskap til hindringen, kan Oppdragsgiver kreve erstattet tap som kunne vært unngått om han hadde fått meldingen i tide.

8.3 Reklamasjon

8.3.1 Oppdragsgiverens reklamasjonsfrist

Oppdragsgiveren taper sin rett til å gjøre en mangel gjeldende dersom han ikke innen rimelig tid etter at han oppdaget eller burde ha oppdaget den, varsler Leverandøren om hva slags mangel det gjelder.

Med mindre Leverandøren ved garanti eller annen avtale har påtatt seg ansvar for mangler i lengre tid, utløper fristen for å reklamere 2 år etter den dag Oppdragsgiveren overtok varen eller tjenesteoppdraget ble avsluttet. For utskiftede eller reparerte deler løper en tilsvarende ny reklamasjonsfrist regnet fra tidspunktet da utskiftingen eller reparasjonen ble foretatt. Dersom varen eller resultatet av tjenesten er ment å være vesentlig lenger enn 2 år, samt ved arbeid på fast eiendom, er reklamasjonsfristen 5 år.

Reklamasjonsfristene løper ikke så lenge det leverte er ute av drift som følge av utbedringer som er nødvendige for at Leverandøren skal oppfylle kontrakten.

8.3.2 Unntak fra reklamasjonsreglene

Oppdragsgiveren kan uansett øvrige bestemmelser i dette dokument gjøre mangelen gjeldende dersom Leverandøren har opptrådt grovt uaktsomt eller for øvrig i strid med redelighet og god tro.

8.4 Sanksjoner ved mangler

8.4.1 Oppdragsgivers krav

Dersom det foreligger en mangel og denne ikke skyldes Oppdragsgiveren eller forhold på hans side, kan han kreve retting, omlevering (gjelder ikke ved tjenesteavtaler), prisavslag, heving og erstatning, samt holde kjøpesummen tilbake. Oppdragsgiverens rett til erstatning faller ikke bort ved at han gjør gjeldende andre krav eller ved at disse ikke kan gjøres gjeldende.

For andre feil ved Leverandørens oppfyllelse gjelder reglene om mangler så langt de passer.

8.4.2 Tilbakehold av betaling

Ved mislighold kan Oppdragsgiver holde betalingen tilbake, men ikke åpenbart mer enn det som er nødvendig for å sikre Oppdragsgivers krav som følge av misligholdet.

8.4.3 Krav på retting og omlevering

Oppdragsgiveren kan kreve at Leverandøren uten ugrunnet opphold og for egen regning og risiko retter manglen dersom dette kan skje uten å volde Leverandøren urimelig kostnad eller ulempe. Leverandør av varer kan isteden foreta omlevering.

Oppfyller ikke Leverandøren sin plikt til å rette eller omlevere, kan Oppdragsgiveren kreve erstatning for sine forsvarlige utgifter ved å få mangelen rettet.

Spesielt for varekjøp gjelder: Oppdragsgiver kan kreve omlevering når mangelen er vesentlig. Dette gjelder ikke dersom det foreligger hindring eller misforhold som nevnt i punkt "rett til oppfyllelse". Omlevering kan heller ikke kreves når kjøpet gjelder en ting som foreligger ved kjøpet og har slike egenskaper at den ut fra partenes forutsetninger ikke med rimelighet kan erstattes med en annen.

8.4.4 Leverandørens rett til retting eller omlevering (avhjelp)

Selv om Oppdragsgiveren ikke krever det, kan Leverandøren for egen regning og risiko rette mangelen eller foreta omlevering når dette kan skje uten vesentlig ulempe for Oppdragsgiveren og uten risiko for at Oppdragsgiveren ikke får dekket sine utlegg av Leverandøren.

Dersom Leverandøren spør om Oppdragsgiveren vil godta retting eller omlevering, eller varsler Oppdragsgiveren om at han vil rette eller omlevere innen en angitt tid, men Oppdragsgiveren ikke svarer innen rimelig tid etter at han har fått meldingen, kan Leverandøren foreta rettingen eller omleveringen innen den tid som er angitt.

Leverandøren kan ikke gjøre gjeldende at han ikke har fått anledning til å rette eller omlevere dersom Oppdragsgiveren har sørget for å få rettet mangelen, og det etter forholdene ville være urimelig å kreve at han ventet på Leverandørens retting eller omlevering.

8.4.5 Prisavslag eller heving etter manglende avhjelp

Dersom retting eller omlevering ikke kommer på tale eller ikke blir foretatt innen innvilget tilleggsfrist eventuelt uten ugrunnet opphold etter at Oppdragsgiveren har klaget over mangelen, kan Oppdragsgiveren kreve prisavslag eller heve kjøpet. Dette gjelder ikke dersom Oppdragsgiveren avslår avhjelp som han plikter å motta. Prisavslag er kompensasjon for redusert verdi av det leverte, og er uavhengig av eventuell erstatning.

Prisavslag ved varekontrakter:

Har varen mangel, kan Oppdragsgiveren kreve prisavslag slik at forholdet mellom nedsatt og avtalt pris svarer til forholdet mellom varens verdi i mangelfull og kontraktmessig stand på leveringstiden.

Prisavslag ved tjenestekontrakter:

Prisavslaget settes tid det det ville koste Oppdragsgiver å få mangelen rettet. Vil kostnadene bli urimelige i forhold til mangelens betydning for Oppdragsgiver, skal prisavslaget svare til mangelens betydning.

8.4.6 Oppdragsgivers hevingsadgang ved mislighold, herunder mangler og forsinkelse

I prøvetiden gir mislighold grunnlag for å heve.

Ved vesentlig mislighold av avtalen kan Oppdragsgiver si opp avtalen med øyeblikkelig virkning. Vesentlig mislighold kan være:

- Leverandøren har vesentlig dårligere kvalitet enn det som er forutsatt i avtalen.
- Leverandøren ikke foretar retting eller omlevering innen en tilleggsfrist for oppfyllelse som Oppdragsgiveren har fastsatt. Oppdragsgiveren kan ikke heve mens tilleggsfristen løper, med mindre Leverandøren har varslet at han ikke vil oppfylle innen fristen.
- Presentert tilbud/prisskjema ikke samsvarer med de forutsatte og oppgitt kvalitetskrav.
- Leverandørens prisutvikling sammenlignet med andre tilsvarende aktører i markedet ikke er konkurransedyktig.
- Oppdragsgiver kan heve dersom maksimal dags- og/eller timemultk er oppnådd
- Gjentatte brudd på avtalen
- Svik, forsommelse eller andre forhold som bryter med tillitsforholdet til Oppdragsgiver
- Mislighold vedrørende sosial dumping
- Dersom det oppdages brudd på Oppdragsgivers etiske retningslinjer, i Leverandørs samhandling med personer forbundet med Oppdragsgiver.

Hvis det i forbindelse med Leverandørens virksomhet åpnes gjeldsforhandlinger, akkord eller konkurs eller annen form for kreditorstyring gjør seg gjeldende, har Oppdragsgiveren rett til å heve avtalen med øyeblikkelig virkning.

Gjelder kontrakten en ting som skal tilvirkes særskilt for Oppdragsgiveren etter hans oppgaver eller ønsker, og kan Leverandøren derfor ikke uten vesentlig tap disponere varen på annen måte, kan Oppdragsgiveren bare heve dersom forsinkelse medfører at hans formål med kjøpet blir vesentlig forfeilet. Bestemmelsen her gjelder ikke internasjonale kjøp.

Vesentlig mislighold fra Leverandørens side gir Oppdragsgiver rett til å heve avtalen uten kostnad. Oppdragsgiver kan i slike tilfeller også kreve erstatning etter vanlige kjøpsrettslige regler.

8.4.7 Oppdragsgivers rett til erstatning ved mislighold, herunder mangler og forsinkelse

Oppdragsgiveren kan kreve erstattet ethvert sannsynliggjort tap som med rimelighet kan tilbakeføres til mislighold fra Leverandørens side, eller andre Leverandøren hefter for.

Dette gjelder likevel ikke så langt Leverandøren godtgjør at årsaken til misligholdet skyldes hindring utenfor hans kontroll som han ikke med rimelighet kunne ventes å ha tatt i betrakning ved kontraktsinngåelsen eller ha unngått eller overvunnet virkningene av.

Beror misligholdet på tredjemann som Leverandøren har gitt i oppdrag helt eller delvis å oppfylle sin kontraktsforpliktelse, er Leverandøren fri for ansvar bare om også tredjemann vil være fritatt etter regelen i 2. ledd. Det samme gjelder om misligholdet beror på en annen leverandør som Leverandøren har brukt, eller på noen annen i tidligere salgsledd.

Leverandøren er ansvarsfri så lenge hindringen virker. Faller hindringen bort, kan ansvar gjøres gjeldende dersom Leverandøren da plikter å oppfylle, men ikke gjør det.

Oppdragsgivers rett til erstatning er uavhengig av øvrige krav Oppdragsgiver måtte gjøre gjeldende som følge av misligholdet, eller om slike krav kan gjøres gjeldende.

Erstatningen skal omfatte Oppdragsgiverens direkte tap. Tap som skyldes merarbeid og driftsavbrudd anses som direkte tap.

Har Leverandøren eller noen Leverandøren hefter for utvist grov uaktsomhet eller forsett, eller varen allerede på kontraktstidspunktet avvek fra det som er tilskret av Leverandør, gjelder ikke de nevnte erstatningsbegrensningene.

9 Oppdragsgiverens plikter

9.1 Oppdragsgiverens medvirkning til oppfyllelse av kontrakten

Oppdragsgiveren skal yte slik medvirkning som det er rimelig å vente av ham for at Leverandøren skal kunne oppfylle kontrakten.

9.2 Hva som anses som mislighold

Det foreligger mislighold fra Oppdragsgivers side hvis Oppdragsgiver ikke betaler eller ikke oppfyller sine øvrige plikter etter avtalen, og dette ikke beror på Leverandøren eller forhold på hans side.

9.3 Varslingsplikt

Hvis Oppdragsgiver ikke kan overholde sine plikter etter avtalen, skal Oppdragsgiver så raskt som mulig gi Leverandøren skriftlig varsel om dette. Varslet skal angi årsak til problemet og så vidt mulig angi når Oppdragsgiver igjen kan overholde sin avtalte plikt. Oppdragsgiver skal kunne dokumentere når og hvordan varselet er gitt.

9.4 Reklamasjon

9.4.1 Leverandørs reklamasjonsfrist

Leverandøren taper sin rett til å gjøre misligholdet gjeldende dersom han ikke innen rimelig tid etter at han oppdaget eller burde ha oppdaget det, varsler Oppdragsgiver om hva slags mislighold det gjelder.

9.4.2 Unntak fra reklamasjonsreglene

Leverandør kan uansett øvrige bestemmelser i dette dokument gjøre misligholdet gjeldende dersom Oppdragsgiver har opptrådt grovt uaktsomt eller for øvrig i strid med redelighet og god tro.

10 Leverandørens krav ved kontraktsbrudd fra Oppdragsgivers side**10.1 Begrensning i Leverandørs tilbakeholdsrett**

Leverandør kan ikke holde tilbake ytelsjer som følge av Oppdragsgivers mislighold, med mindre misligholdet er vesentlig, og Oppdragsgiver skriftlig har erkjent misligholdet eller misligholdet er fastslått gjennom en av tvisteløsningsmekanismene.

10.2 Heving

Ved betalingsmislighold kan Leverandøren heve avtalen dersom Oppdragsgiver ikke har gjort opp forfalt vederlag innen 60 (seksti) dager etter at Oppdragsgiver har mottatt Leverandørens skriftlige varsel.

Ved annet vesentlig mislighold kan Leverandøren sende Oppdragsgiver et skriftlig varsel om at avtalen vil bli hevet hvis Oppdragsgiver ikke innen 60 (seksti) dager etter mottak av varselet har avsluttet eller utbedret misligholdet. Heving kan ikke skje hvis oppdragsgiver kommer ut av misligholdssituasjonen før fristens utløp.

10.3 Erstatning

Leverandør kan kreve erstattet ethvert sannsynliggjort tap som med rimelighet kan tilbakeføres til mislighold fra Oppdragsgivers side. Dette gjelder likevel ikke så langt Oppdragsgiver godtgjør at misligholdet skyldes stans i samferdselen eller betalingsformidlingen eller annen hindring utenfor Oppdragsgivers kontroll og som han ikke med rimelighet kunne ventes å ha tatt i betraktning ved kontraktsinngåelsen eller ha unngått eller overvunnet virkningen av.

Erstatningen skal omfatte Leverandørs direkte tap.

Har Oppdragsgiver utvist grov uaktsomhet eller forsett, gjelder ikke de nevnte ansvarsbegrensningene.

Ansvarsfrihet etter kontrollansvaret gjelder bare så lenge hindringen virker. Faller hindringen bort, kan ansvar gjøres gjeldende dersom Oppdragsgiver da plikter å oppfylle men ikke gjør dette.

11 Force majeure

Skulle det inntrefte en ekstraordinær situasjon som ligger utenfor partenes kontroll som gjør det umulig å oppfylle plikter etter denne avtalen, og som etter norsk rett må regnes som force majeure, skal motparten varsles om dette så raskt som mulig. Den rammede parts forpliktelser suspenderes så lenge den ekstraordinære situasjonen varer. Den annen parts motyelse suspenderes i samme tidsrom. I forbindelse med force majeure-situasjoner har partene gjensidig informasjonsplikt overfor hverandre om alle forhold som må antas å være av betydning for den annen part. Slik informasjon skal gis så raskt som mulig. Dersom Force Majeure situasjonen varer lenger enn 60 dager har partene rett til å heve avtalen, ved å melde dette skriftlig til motparten.

12 Lov og tvister

Norsk lov gjelder for avtalen og for forhold som ikke er nevnt i den. Dersom det oppstår tvist mellom partene om tolkingen eller rettvirkningene av avtalen, skal tvisten først søkes løst ved forhandlinger. Fører slike forhandlinger ikke frem innen to måneder, kan hver av partene forlange tvisten avgjort med endelig virkning ved norske domstoler. Partene kan alternativt avtale at tvisten blir avgjort ved voldgift i Norge. Hver av partene oppnevner en voldgiftsmann, og de partsoppnevnte voldgiftsmenn oppnevner voldgiftsrettsens tredje medlem, som er voldgiftsrettsens formann. Forøvrig gjelder bestemmelserne i voldgiftsloven av 14. mai 2004 nr. 25 for voldgiftsrettsens oppnevnelse og saksbehandling.